

Bohun, Tomasz

"Prawda i legenda o zamku gostynińskim. Car Wasyl Szujski więźniem gostynińskiego zamku (1611-1612)", Marian Chudzyński, Płock-Gostynin 2007 : [recenzja]

Notatki Płockie 53/4(217), 49

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

Marian Chudzyński, *Prawda i legenda o zamku gostynińskim. Car Wasyl Szujski więźniem gostynińskiego zamku (1611–1612).* Towarzystwo Miłośników Ziemi Gostynińskiej, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie, Płock-Gostynin 2007

SZUJSCY W GOSTYNINIE

Tytuł książki Mariana Chudzyńskiego jest nieco mylący, bowiem jest to rzecz nie tylko o historii zamku gostynińskiego i pobycie tam najcenniejszych jeńców Rzeczypospolitej – cara Wasyla Szujskiego oraz jego braci Dymitra i Iwana. Autor na podstawie dokumentów archiwalnych, publikacji źródłowych, bogatej literatury historycznej oraz wyników badań archeologicznych pokusił się o przedstawienie dziejów zamku na tle historii ziemi gostynińskiej od średniowiecza do czasów współczesnych.

Swoją opowieść rozpoczyna w drugiej połowie XIII wieku, kiedy pojawia się pierwsza wzmianka o grodzie gostynińskim. Bardzo prawdopodobne, że pierwszy zamek drewniany (a może drewniano-murowany) powstał w połowie XIV wieku za sprawą księcia mazowieckiego Siemowita III. W 1382 roku Siemowit IV nadał Gostyninowi prawa miejskie. Po okresie świetności od XVI do połowy XVII wieku dla budowli i regionu przyszły trudne czasy.

W XVIII wieku zamek popadł w ruinę. W następnym stuleciu na jego ruinach wybudowano zbór ewangelicki. Po drugiej wojnie światowej świątynia została przekazana parafii rzymskokatolickiej. W latach dziewięćdziesiątych XX wieku rozgorzała dyskusja na temat dalszych losów zabudowań wznoszących się na zamkowym wzgórzu. Za jego uporządkowanie zabrały się władze miejskie i samorządowe oraz powołana w tym celu Fundacja na rzecz Odbudowy Zamku Gostynińskiego: zaplanowano rozebranie zniszczonych zabudowań oraz odrestaurowanie i przebudowę istniejących w stylu budowli obronnej. Docelowo kompleks ma pełnić rolę placówki hotelowo-muzealnej. Planowana ekspozycja ma przedstawiać dzieje zamku i ziemi gostynińskiej oraz pobyt w jego murach cara Szujskiego i jego braci. Ale pokazanie tego epizodu nie będzie łatwe. Doskwiera brak źródeł, które odsłoniłyby choćby część dramatu uwięzio-

nych i przyczyny śmierci Wasyla oraz Dymitra i jego żony. Autor podejrzewa, że mogła się do tego przyczynić zaraza, przed którą nie obroniły się osłabione organizmy więźniów. Praca Mariana Chudzyńskiego stanowi cenny przyczynek do dzieła popularyzacji dziejów ziemi gostynińskiej i sprawy Szujskich.

Tomasz Bohun